

© Kristof Van Hulle

SYLMA PARTNER IN LIFE+PROJECT 'DESIERTOS VERDES'

Sylma, het bosplantenbedrijf van Kristof Van Hulle uit Lovendegem is sinds 2010 betrokken bij het Europese LIFE+ programma 'Desiertos Verdes' in Spanje. Sylma staat in voor de levering van bosplanten in plug voor aanplantingsprojecten in een aantal dorre Spaanse gebieden. Door middel van de techniek van de Waterboxx en aangepast plantgoed is het slagingspercentage zeer hoog.

.....
Willy De Geest

Pluggenteelt

Het bedrijf Sylma kweekt al sinds 1991 bosplantsoen in pluggen. Momenteel heeft het bedrijf 27.000 m² teelt onder beschutting. Dit zijn zowel serres als schermhallen. Het bedrijf is in België nog steeds enig in zijn soort en kent navolging in Nederland waar een tweetal bedrijven een zelfde type van productie hebben en in Italië waar een tiental bedrijven dezelfde weg zijn opgegaan. Sylma richtte zich oorspronkelijk naar de Spaanse markt waar in de jaren '90 heel wat bedrijven toekomst zagen in de door Europa gesteunde herbebossingsprojecten van de Zuid-Europese regio's. Hiervoor schakelde men over naar de pluggenteelt met speciaal ontworpen teelttrays die verhinderden dat de wortels gingen

© Willy De Geest

▲ De kwekerij Sylma legt zich sinds 1991 toe op de pluggenteelt van bosplantsoen onder beschutting

© Willy De Geest

▲ Kristof Van Hulle: bosplantgoed uit pluggenteelt vormt het gepaste uitgangsmateriaal voor de herbebossing van dorre gebieden

pivoteren in de pot. De teelpluggen werden zodanig ontworpen dat de wortels naar beneden werden geleid zodat ze, eens geplant, zich snel en diep konden hechten in de grond. Ook heel wat Spaanse bedrijven schakelden toen over naar de pluggenteelt. Maar het kan verkeren. De uitvoering van de bebossingsprojecten stokte in die mate dat veel van die Spaanse bedrijven er moesten mee stoppen en een andere richting hebben gekozen, meestal los van de boomkwekerij.

Sylma stelde zich als bedrijf echter zeer flexibel op en zocht naar andere afzetkanalen en diversificatie in de bedrijfsactiviteiten. Het bedrijf richt zich vandaag met zijn productie nog voor 20% op herbebossingsprojecten. De hoofdmoot van de productie is bestemd als uitgangsmateriaal voor de professionele boomkwekerij. Dit afzetkanaal is volgens Kristof zo belangrijk geworden omdat er vandaag aan het uitgangsmateriaal veel strengere eisen worden gesteld. Denk hierbij aan rechte wortels, rechte stammen en gemak van manipulatie in het algemeen; pluggen laten toe vroeger of later op het jaar te planten. Naast België zijn Groot-Brittannië, Schotland en Italië belangrijke afzetlanden voor Sylma.

LIFE+ focust op herbebossing

Europa lanceerde in 2007 een nieuw project onder de naam LIFE+. Het programma financiert projecten die bijdragen tot de ontwikkeling en de uitvoering van een milieuwetgeving en een milieubeleid en moet dus algemeen

meer bijdragen tot een duurzame milieuontwikkeling. LIFE+ beschikt voor de periode van 1 januari 2007 tot 31 december 2013 over een begroting van 2.143,409 miljoen euro.

In Spanje werd onder LIFE+ het project 'Los desiertos verdes' (de groene woestijnen) opgestart. Het is een herplantingsproject op 63 hectaren dorre Spaanse bodem in vijf verschillende provincies, namelijk Valladolid, León, Zamora, Zaragoza en Barcelona. Elk van deze dorre zones is anders omwille van klimaat, grondsoort, hoogte, autochtone begroeiing en het actuele gebruik van de grond. Het gaat van skipistes in León tot afvalbergen leesteen in Rio Frio of steile hellingen rond Barcelona.

Een deel van het project bestaat uit het uittesten van een vernieuwende technologie die de bebossing van dorre gebieden zonder irrigatie moet mogelijk maken. Deze techniek wordt geleverd door de Waterboxx van Groasis (meer over de Waterboxx in het kaderstukje). Het onderzoek moet uitwijzen of deze techniek een antwoord kan geven op de huidige problemen die bij bebossing om de hoek komen kijken, zoals de constante behoefte aan bevoeiing, lage overlevingskansen, hoge kosten, enzovoort. Ook moet het onderzoek inzicht geven of het een antwoord kan bieden op de impact die de klimaatsverandering meebrengt op de bewoonde en kwetsbare regio's in Spanje. Momenteel groeit de woestijnvorming in Spanje jaarlijks met 8%.

Het Europese programma LIFE+ vereist dat er minstens partners van drie verschillende nationaliteiten aan het project deelnemen. Het project werd aangevraagd door het Nederlandse AquaPro (met Pieter Hoff als ontwerper van de Waterboxx), het Belgische bedrijf Sylma en de universiteit van Valladolid, samen met provinciale besturen als leading partners.

Het project van Sylma kwam bij de voorstellen van alle Life+ projecten als beste uit de bus bij de beoordelingscommissie van de EU. In 2011 en 2012 zijn al een hele reeks aanplantingen met Belgische plugplanten gebeurd. Het tweejarig plantmateriaal is naargelang de regio zeer verscheiden: Pinus pinea, P. uncinata, P. sylvestris, Quercus coccifera, Q. ilex, Q. frainetto, Sorbus aucuparia, Betula alba, Juniperus thunifera, Cytisus scoparius, Spartium junceum, Castanea sativa, Juglans regia enzovoort.

Kristof is zelf al meerdere malen de proefbeplantingen gaan bekijken en is zeer enthousiast over de resultaten die

© Kristof Van Hulle

▲ Pieter Hoff, de Nederlandse uitvinder van de Waterboxx bij het resultaat na één jaar aanplant

GROASIS WATERBOXX

De *Groasis Waterboxx* is een kopie van de werkwijze van de natuur die zaait met behulp van vogels of grazende dieren. De mest fungeert als bedekking waardoor er een capillaire kolom ontstaat. Dan ontkiemen de zaden en ontwikkelen hun wortels in die capillaire kolom en op het moment dat ze daar water vinden, ontwikkelen er bladeren waardoor verdamping en fotosynthese kunnen plaatsvinden. Het planten en laten ontkiemen – dus de boom door de aanplantperiode heen krijgen tot hij water krijgt van het natuurlijke capillaire water – is het probleem. De *Groasis Waterboxx* moet dit probleem oplossen. Het systeem baseert zich op de productie en opvang van condens- en regenwater. Het verzamelde water wordt via een koord in kleine dosissen afgestaan aan de plant en aan de onderliggende bodem. AquaPro heeft een achtvormige opening ontwikkeld om op deze wijze beter gebruik te kunnen maken van het zonlicht en de warmte maar ook om twee jonge planten of verschillende zaadjes tegelijkertijd te kunnen planten. Dit verhoogt de kans op overleven en de productiviteit. Naast de box is ook een teeltsysteem *Groasis Technology* ontwikkeld dat betrekking heeft op de bodemstructuur, het bodemleven en de wortels. Tijdens de 5 jaar van praktijktesten heeft AquaPro ontdekt dat tegenwoordig meer dan 90% van al het commercieel geproduceerde plantmateriaal wortels heeft die niet in staat zijn om in droge of rotsachtige rond te penetreren. Planten hebben 2 soorten wortels: één primaire wortel en veel haarwortels. De primaire wortel is in staat om rotsen te doorbreken – de haarwortels niet. Gerichte pluggenteelt biedt hier mogelijkheden.

Het gebruik van de *Waterboxx* kost tussen de 1 à 2 US\$ per aanplant, afhankelijk of je één of twee keer per jaar plant. Maar de box zou tot tienmaal kunnen gebruikt worden. Om de kost te reduceren en de box permanent bij de plant te laten, werd ook een kartonnen versie ontwikkeld. Hieraan moet echter nog worden gesleuteld want bepaalde materialen in de huidige versie leiden tot groeiremming.

de aanplantingen in de *Waterboxx* opleveren. Volgens hem bereikt het slagingspercentage meer dan 90%! De combinatie van de in pluggen geteelde planten met de *Waterboxx* maakt dat de plant vanaf het eerste moment aanslaat en het eerste jaar al een belangrijke groei laat optekenen.

Si o no?

Niettegenstaande de crisis in Spanje zeer hard heeft toegeslagen en heel wat bureaucratie het efficiënt werken vaak moeilijk maakt, kijkt Kristof toch positief aan tegen het project. “Enerzijds moet je als KMO-bedrijf de ongelofelijke Europese bureaucratie alsook de massa’s papierwerk waarmee men je opzadelt plus de soms lange voorfinanciering en stuit je op een Spaanse mentaliteit waar wij als nuchtere westerlingen soms maar moeilijk mee kunnen omgaan. Anderzijds merk je dat het project aanslaat en gewaardeerd wordt door de Spanjaarden. Zij vinden het project heel waardevol omdat zij veel belang hechten aan de opwaardering van de huidige dorre onproductieve gebieden in het land”.

Toch lijkt de richting die men als vervolg op dit project verder wil gaan, niet altijd zo duidelijk. Eens bepaalde gebieden opnieuw productief zijn gemaakt moet men de keuze maken op welke manier men deze opwaardering wil valoriseren. Kristof: “Er bieden zich diverse opportuniteiten aan: biomassawinning, fruitteelt, houtproductie, vergroening, enzovoort. En hier blijken de Spanjaarden nog enige visie te missen. Dit zag ik meteen al bij het voorstellen van de soortenkeuze. Ik liet het zelf aan de Spaanse leading partner over om hun keuze op papier te zetten, maar moest al gauw het sortiment bijsturen en dit voornamelijk richting duurzame soorten en soorten voor de houtwinning van de zogenaamde korte omloop. Maar ze zijn stilaan op de goede weg en dat stemt ons tevreden!” ■